

Ganes de trincar

Assaig

La Trinca. 20 anys cantant les 40

David Escamilla
L'Esfera dels Llibres
Barcelona, 2006

Toni Vall

Quantes coses els devem a La Trinca! No hi ha tornat a haver programes televisius com ara *No passa res* i *Tariro tariro*. Ni cançons com ara *No ve d'un pam*, *Que bonics són els anuncis* i *Mort de gana*. Aquest tercet de Canet ens ha deixat autèntiques perles còmiques i musicals per a la posteritat. L'agraïment és immens i la memòria no els traïciona: les píndoles humorístiques de *No passa res* aguanten encara el pas del temps com una de les millors coses que mai s'han fet a Televisió de Catalunya.

Era molt necessari que un llibre recorregués els seus 20 anys d'existència i *La Trinca. 20 anys cantant les 40* ho fa però, lamentablement, es queda curt.

David Escamilla ha elaborat un llibre biogràfic que repassa la trajectòria del grup dels seus inicis, el 1969, fins que van plegar, a finals dels 80. Aporta dades i anècdotes valuoses i intenta aprofundir en la irreplicable personalitat a tres que van formar Josep Maria Mainat, Toni Cruz i Miquel Àngel Pascual. Una de les tesis essencials del llibre és posar de

Toni Cruz, Josep Maria Mainat i Miquel Àngel Pascual, els membres de La Trinca. ARXIU

manifest el cop d'aire fresc que la irrupció de La Trinca va suposar en el trist panorama del franquisme: el sarcasme de les seves lletres, el seu instint batallador i inconformista, la seva capacitat per a la mobilització...

El recorregut és esforçat però una mica superficial i, sobretot, molt repetitiu. Tot el llibre està enfocad de la mateixa manera i la narració és clònica en tots els capítols i, així, el necessari ritme *trincaire* brilla per la seva absència. Escamilla fa un esforç potser excessiu per a contextualitzar històricament cada un dels

passos dins el caminar del grup i s'ajuda també de fragments d'articles i crítiques –molts d'aquest diari– per emfasitzar la rellevància popular que va anar adquirint el tercet.

Cal dir que, malgrat la innegable vàlua de les dades que aporta, tot plegat queda una mica coix. El motiu? No apareix la veu de cap dels tres integrants del grup. Ignoro els motius de tal absència. Potser no era aquesta la intenció de l'autor o potser cap dels tres no va accedir a participar-hi, però és evident que els seus testimonis, gairebé 20 anys després d'haver plegat, haurien

aportat molta llum. No només per recordar els moments essencials de la seva trajectòria sinó també perquè haurien pogut donar, potser sense voler-ho, una perspectiva molt acurada i interessant del passat i el present d'allò que coneixem com el *show business* a casa nostra. El llibre passa per alt que Mainat i Cruz són avui en dia l'*alma mater* de Gestmusic, la gran factoria de l'entreteniment televisiu a qui devem programes com ara *Operación Triunfo* i *Hotel Glam*. Ja sabem que un llibre està fet de presències i també d'absències, però...

El fill de Khrusxov

Freakando

Kruschev El hombre y su época

William Taubman
L'Esfera dels Llibres, 2005

Memorias

Nikita Khrushchev
Editorial Euros, 1975

Carles Santamaria

Les grans icones polítiques de la Unió Soviètica també tenien família. Malgrat l'obvietat de l'afirmació aquest és un aspecte que fins a l'arribada de Gorbatsxov no era visible. Raïssa va ser la primera, i també darrera, dama roja d'un líder del País dels Soviets que exercia públicament la seva funció. D'aspecte elegant i estilitzat, la dona de l'home de la *perestroika* va ser la gran rival de Nancy Reagan als anys 80.

Aleksei Khrushxov, fill del polític rus Nikita Khrushxov. SP

Pocs recorden que la segona dona de Stalin es va suïcidar o que el seu fill Iàkov va ser capturat pels alemanys el 1941. El brutal dictador no va accedir a un intercanvi de presoners a

canvi del seu fill i aquest va morir durant el seu captiveri. Khrushxov va ser durant l'estalinisme un home del cercle del poder que, un cop morta la bèstia, va decidir que tocava matar la ràbia.

Va denunciar els crims de Stalin, que havia fet executar centenars de milers de comunistes i que havia provocat milions de morts amb les col·lectivitzacions forçoses. Però Khrushxov també tenia família i un fill, Aleksei, amb qui no va mantenir una bona relació i que va morir durant la Segona Guerra Mundial. Era pilot i al març del 1943 va desaparèixer en combat. Alguns versions interessades deien que havia estat capturat pels nazis i que Stalin, un cop guanyada la guerra, el va fer executar, malgrat els precs paternals. Khrushxov, en les seves autojustificatòries memòries, no té temps de parlar de la família.

Aquells fills de la Revolució d'Octubre van quedar eclipsats per l'ombra dels seus pares, líders de la pàtria socialista. No van tenir un lloc al sol.

Bigotis vivents i pans de fantasia

Infantil i juvenil

El forn d'en Musaranya

Svetlana Makarovic
Traducció de Simona Skrabec
Il·lustracions de Mercè Arànega
Barcanova. Barcelona, 2006
A partir de 6 anys

Les aventures d'un bigoti

Lluís Arcarazo
Il·lustracions de Jordi Sales
'El Vaixell de Vapor'. Barcelona, 2005
A partir de 6 anys

Andreu Sotorra
www.andreusotorra.com

Dos contes breus en edició de butxaca per als primers lectors –i un material excel·lent per a àlbum– i que recorren a la fantasia per entrar en un món obert a la fantasia. L'autora Svetlana Makarovic és eslovena i una amant del pa artesà. Lluís Arcarazo és guionista i dirigeix *El cor de la ciutat*. Tots dos s'expliquen amb un llenguatge senzill, però que amaga un bon contingut literari.

A *El forn d'en Musaranya*, la competència entre dos forners i la cullerada que hi posa una molinera fa que es descobreixi el secret de qui fa un pa que hi canten els àngels i que s'acabi descobrint que un misteri és el que fa que el pa sigui tan bo. Darrere de l'encantament, però, hi ha un

món fantàstic que té el forner dalt de tot. Quan la molinera de la vila vol saber què s'amaga dins el forn d'en Musaranya, l'únic que hi troba és un obrador abandonat.

En el cas de *Les aventures d'un bigoti*, el dalinià bigoti d'un pescador fuig del cos del seu amo perquè aquest se l'ha jugat en una aposta. A partir d'aquí, el que li passa al mostatxo és tot un seguit de peripècies que el porten a naufragar en una platja, entrar en un camió d'escombraries, fugir del reciclatge, fer de disfressa d'un lladre, anar amb la *troupe* d'un circ, ser el bigoti d'un forçut, donar sis voltes al món, naufragar de nou i, engolit per una tonyina, tornar a la barca del seu antic amo.

Tots dos contes han estat il·lustrats amb imatges que aprofiten els moments més espectaculars per fer-ne primers plans que en remarquen el caràcter fantasiós. Mercè Arànega ha creat un forner que expressa en cada situació el seu estat d'ànim. És ella qui diu que ha intentat que tingui una retirada a les musaranyes. I ha aconseguit un exemplar de petit mamífer amb cara, ulls i cos humans. Jordi Sales, amb unes imatges més geomètriques, se les ha hagut d'empecar perquè el bigoti rodamón trobi una personalitat diferent en cada situació.

A la nit

Gita Wolf, Sirish Rao. Traducció d'Aloe Azid. Il·lustracions de Rathna Ramanathan i Rachana Ladha
Thule Edicions. Barcelona, 2006
A partir de 9 anys

Versió del conte tradicional sufi. Cinc homes passen pel camp en una nit sense lluna. Tothom hi veu una cosa diferent. Llibre de petites dimensions i confecció artesanal.

El sentit de la vida

Diversos autor. Traducció de Dolores González. Edicions Salamanda. Barcelona, 2006. A partir de 10 anys
Cinc relats –de S. Rosen, H. Jansen, V. Gunturu, G. Abdel-Quadir i J.N. Klein– que, en clau de conte i basats en les grans religions –budisme, cristianisme, hinduisme, islamisme i judaisme– donen noves perspectives.

Leo a Nicaragua

Anna Manso. Traducció de Fina Marfà. Il·lustracions d'Oriol Vidal Intermón Oxfam. Barcelona, 2006.
A partir de 8 anys

Els personatges Leo i Gandhi viatgen a Nicaragua, l'un per veure volcans i l'altra per veure una vella amiga. Quan saben que necessita ajuda, canvien tots els plans.

